

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

વિજય સ્યાલ એન્ડ એ.એન.આર.

વિરુદ્ધ

પંજાબ રાજ્ય અને અન્ય.

મે ૨૨, ૨૦૦૩

[શિવરાજ વી. પાટીલ અને અરિજીત પસાયત, ન્યાયાધીશો.]

સેવા કાયદોનિયોક્તિઓ—સહાયક જિલ્લા પરિવહન અધિકારીના પદ પર
પસંદગી—લેખિત પરીક્ષા—કેટલાક ઉમેદવારોને સફળ જાહેર કરાયા—કેટલાક
ઉમેદવારોને સફળ જાહેર કરતાં ધોરણ નીચું કરાયું—બંને ચાદીમાંથી
ઉમેદવારોની પસંદગી તેમની મુલાકાત લીધા પછી—પ્રથમ ચાદીમાંથી
અપીલકર્તાઓની પસંદગી ન કરાવાય—ચેલેન્જ—હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરાયા—

રાય:બીજી યાદીમાંથી ઉમેદવારોની પસંદગીને ધ્યાનમાં ન લેવા છતાં પણ અરજદારો સફળ થશે નહીં—ઈન્ટરવ્યૂ માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણ વાજબી રીતે યોગ્ય અને ન્યાયી છે અને આ સંદર્ભમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્દેશોનું પાલન કરે છે—તે ઈન્ટરવ્યૂ સમિતિના સભ્યો દ્વારા ગેરલાયક ઉમેદવારોની તરફેણમાં વિવેકબુદ્ધિના દુરુપયોગ માટે અવકાશ આપતું નથી—લેખિત પરીક્ષા અને ઈન્ટરવ્યૂમાં ઉમેદવારો દ્વારા મેળવેલા ગુણ અત્યંત અપ્રમાણસર ન હતા—તેથી ઉમેદવારોની પસંદગીમાં કોઈ મનસ્વીતા નથી—આમ પસંદગી દૂષિત થતી નથી.

શબ્દો અને શબ્દસમૂહો:

"પસંદગીમાં મનસ્વીપણું"—સેવા ન્યાયશાસ્ત્રના સંદર્ભમાં અર્થ.

પંજાબ ગૌણ પસંદગી બોર્ડે સહાયક જિલ્લા પરિવહન અધિકારીની જગ્યાઓ પર ઉમેદવારોની પસંદગી માટે લેખિત પરીક્ષા યોજી હતી અને અમુક સંખ્યામાં ઉમેદવારોને સફળ જાહેર કર્યા હતા.બાદમાં કેટલાક વધુ ઉમેદવારોને ધોરણ ઘટાડીને સફળ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.મુલાકાત લેવામાં આવી અને સફળ ઉમેદવારોની નિમણૂક કરવામાં આવી.અસફળ ઉમેદવારોએ પસંદગીને પડકારતી

રિટ અરજીઓ દાખલ કરી હતી.હાઈકોર્ટ દ્વારા આ રિટ અરજીઓ ફગાવી દેવામાં આવી હતી.તેથી આ અપીલ કરવામાં આવી છે.

અપીલકર્તાઓ માટે એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે લેખિત પરીક્ષાનું પરિણામ જાહેર થયા પછી કેટલાક અયોગ્ય ઉમેદવારોને ઇન્ટરવ્યૂ/પસંદગી માટે પાત્ર બનાવવા માટે સ્ટાન્ડર્ડ ઘટાડી શકાય નહીં; લેખિત પરીક્ષાનું પરિણામ જાહેર થયા પછી પસંદગી માટેના માપદંડો ઘડી શકાય નહીં; ઇન્ટરવ્યૂ માટે નક્કી કરેલા મહત્તમ ગુણ વધારે પડતા હતા અને ૧:૨ ના ગુણોત્તર સામે ઘણા લોકોને ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા.૩.

પ્રતિવાદીઓ વતી એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે અપીલકર્તાઓએ ઇન્ટરવ્યૂ માટે વધુ પડતા ગુણની ફાળવણી અંગે જાણી જોઈને ખોટી રજૂઆત કરી હતી અને ઉમેદવારો સાથેના તેમના સંબંધો અને રાજકીય પ્રભાવોના આધારે સત્તાવાળાઓને બદનિયત ગણાવ્યા હતા.જોકે પ્રતિવાદીઓએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ દલીલો છોડી દીધી હતી, પરંતુ તેમણે આ કોર્ટ સમક્ષ અપીલમાં તે જ વાતનું પુનરાવર્તન કર્યું હતું.

અપીલને ફગાવી દેતાં કોર્ટે કહ્યું:

૧.૧.૨જા અને/અથવા વચગાળાના આદેશો મેળવવા માટે એસ.એલ.પી.માં અમુક નિવેદનો કરવામાં આવ્યા હતા કે ઇન્ટરવ્યૂ માટે વધુ પડતા ગુણ ફાળવવામાં આવ્યા હતા અને પસંદગીમાં બદનિયત હોવાનો પણ આરોપ લગાવવામાં આવ્યો હતો.અપીલકર્તાઓની વર્તણૂક નિંદનીય છે અને તેથી તેઓએ આ બાબતે કોઈપણ રાહત માટે પોતાને લાયક ઠેરવ્યા નથી.[૨૪૯-એ, ૨૫૦-એ]

હરિ નારાયણ વિરુદ્ધ બઢ્રી દાસ; [૧૯૬૪] ૨ એસસીઆર ૨૦૩; રાજભાઈ અબ્દુલ રહેમાન મુનશી વિરુદ્ધ વાસુદેવ ધનજીભાઈ મોદી, [૧૯૬૪] ૩ એસસીઆર ૪૮૦ અને ઉદય ચંદ વિરુદ્ધ શંકરલાલ અને અન્ય [૧૯૭૮] ૨ એસસીઆર ૮૦૯ પર આધાર રાખ્યો હતો.

૧.૨.નિ:શંકપણે, સામાન્ય શ્રેણીના ઉમેદવારોને બીજી યાદીમાંથી ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા.જો કે, આ પ્રતિવાદીઓ દ્વારા મેળવેલા ગુણ સામાન્ય શ્રેણીમાં કોઈપણ અપીલકર્તા કરતાં વધુ હતા.પરંતુ સામાન્ય શ્રેણીના બે ઉમેદવારોએ પણ તમામ અપીલકર્તાઓ કરતાં વધુ ગુણ મેળવ્યા છે, પરંતુ સફળ થયા નથી.જો ઉમેદવારોને એ આધાર પર નિમણૂક નકારવામાં આવે કે તેઓને બીજી યાદીમાંથી ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, તો પણ અપીલકર્તાઓની સ્થિતિ સુધરી શકી નહોતી.ધ્યાનમાં રાખવા જેવી વધુ એક

હકીકત એ છે કે અનુસૂચિત જાતિની શ્રેણીના બે ઉમેદવારો કે જેમણે અપીલકર્તાઓ કરતાં વધુ ગુણ મેળવ્યા હોય તેઓને સામાન્ય શ્રેણીમાં પસંદ કરી શકાય છે.આમ, અન્યથા પણ, અપીલકર્તાઓ નિમણૂકો માટે પસંદ થવામાં સફળ થશે નહીં.માત્ર એટલા માટે કે કેટલાક વધુ ઉમેદવારોને ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, ઉમેદવારોની પસંદગી દૂષિત થતી નથી, ખાસ કરીને જ્યારે દૂષિત હેતુઓ છોડી દેવામાં આવ્યા હતા અને ઇન્ટરવ્યૂ માટે વધુ પડતા ગુણ ફાળવવામાં આવ્યા ન હતા, જેવું કે અપીલકર્તાઓએ ખોટી રીતે જણાવ્યું હતું.તે અસામાન્ય દેખાતું નથી અથવા સ્વયં કોઈ ગંદી રમતની ગંધ આવતી નથી અથવા સ્પષ્ટપણે મનસ્વી દેખાતું નથી.[૨૫૧-ડી-જી]

૧.૩.મુલાકાતમાં મેળવેલા ગુણ અને લેખિત પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણ પણ મોટા પ્રમાણમાં અપ્રમાણસર નથી.આ ઉપરાંત, લેખિત પરીક્ષા માટે ૨૦૦ ગુણ અને લાયકાત માટે ૧૫ ગુણની સામે ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૨૪૦ ગુણમાંથી માત્ર ૨૫ ગુણ નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા અને અન્ય પ્રવૃત્તિઓ મનસ્વીતાના તત્વને પ્રવેશ આપતી નથી અથવા ઇન્ટરવ્યૂ સમિતિના સભ્યો દ્વારા બેદરકારીથી અથવા ઇન્ટરવ્યૂમાં તરફેણ દર્શાવવા માટે વધુ ગુણ આપીને અનધિકૃત ઉમેદવારને લાભ આપવા અથવા લેખિત પરીક્ષામાં અસાધારણ યોગ્યતા દર્શાવનારા અન્ય લોકો સામે ફૂચ કરવા માટે વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવા માટે અવકાશ આપતી નથી.સામાન્ય રીતે, કોર્ટ માટે આકારણી પર ચુકાદો આપવો નથી, ખાસ કરીને

કોઈ દૂષિતતા અથવા બાહ્ય વિચારણાઓ આભારી અને સ્થાપિત ન હોય ત્યારે.કુલ ૨૪૦ માંથી ૨૫ ઇન્ટરવ્યૂના ગુણ વધારે પડતા ન ગણી શકાય.તે ૧૦.૪% થાય છે.જો લેખિત પરીક્ષા માટે માંગવામાં આવેલા ૧૫૦ ગુણની સામે ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણ આપવામાં આવે તો પસંદગી કદાચ દૂષિત થઈ ગઈ હોત.વધુમાં, અપીલકર્તાઓએ પસંદગી અને ગુણની ફાળવણી માટે નક્કી કરાયેલા માપદંડોને જાણતા હોવા છતાં, ઇન્ટરવ્યૂમાં ભાગ લીધો હતો; જ્યારે તેઓ સફળ ન થયા, ત્યારે તેમના માટે પાછા ફરવું અને માપદંડો પર હુમલો કરવો યોગ્ય નથી.[૨૫૨-એ, બી, સી, ડી]

અશોક કુમાર યાદવ અને અન્ય વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય અને અન્ય, [૧૯૮૫] ૪ એસસીસી ૪૧૭; ઓલ ઇન્ડિયા સ્ટેટ બેંક ઓફિસર્સ ફેડરેશન અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય, [૧૯૮૭] ૯ એસસીસી ૧૫૧ અને જસવિંદર સિંહ અને અન્ય વિરુદ્ધ જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્ય અને અન્ય, [૨૦૦૩] ૨ એસસીસી ૧૩૨ પર આધાર રાખ્યો.

૧.૪.અપીલ કરનારાઓમાંથી એક, જેની પાસે વધારાની શૈક્ષણિક લાયકાત હતી, તેને મહત્તમ ગુણ આપવામાં આવ્યા હતા, જેના તે હકદાર હતો.તેથી તે આ બાબતે કોઈ ફરિયાદ કરી શકે નહીં.[૨૬૨-સી, ડી]

૧.૫.જો કે એફિડેવિટ દ્વારા સમર્થિત એસ.એલ.પી.માં અપીલકર્તાઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી ખોટી રજૂઆત ગંભીર કાર્યવાહીની જરૂરિયાત દર્શાવે છે, તેમ છતાં આ અદાલત અપીલકર્તાઓ દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલી માફી અને ખેદને ધ્યાનમાં રાખીને વધુ કાર્યવાહી કરવાથી દૂર રહે છે.

અરજીઓમાં ખોટા નિવેદનો/ખોટી રજૂઆત/મહત્વપૂર્ણ તથ્યોને છુપાવવા અંગે કોર્ટે નીચેની ટિપ્પણીઓ કરી હતી:

ન્યાય અદાલતોમાં કાર્યવાહીની પવિત્રતા અને ગૌરવ જાળવવા માટે એ જરૂરી છે કે પક્ષકારો ખોટા અથવા જાણી જોઈને, અચોક્કસ નિવેદનો અથવા ખોટી રજૂઆત ન કરે અને/અથવા કોર્ટના હાથમાં કોઈ લાભ અથવા ફાયદો મેળવવાના હેતુથી મહત્વપૂર્ણ તથ્યો છુપાવે નહીં.જો કોઈ પક્ષ આવું કરવાનો પ્રયાસ કરે છે, તો તે પોતાના જોખમ અને ખર્ચે આવું કરે છે.કેટલીકવાર આવી બાબતો સાથે વ્યવહાર કરવામાં અદાલતો દ્વારા નરમ અથવા ઉદાર અથવા ઉદાર વર્તન કાં તો ભૂલભરેલું હોય છે અથવા યોગ્ય પાઠ શીખવાને બદલે હળવાશથી લેવામાં આવે છે.તેથી ન્યાયના વહીવટમાં અપેક્ષિત શુદ્ધતા અને કૃપા સુનિશ્ચિત કરવા

માટે આવી બાબતોમાં ગંભીરતાથી વિચારવાની ફરજિયાત
જરૂરિયાત છે.[૨૬૩-ડી; બી-સી]

દિવાની અપીલીય અધિકારક્ષેત્ર:દીવાની અપીલ ક્રમાંક ૮૧૨/૨૦૦૨.

પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના સી.ડબલ્યુ.પી. નંબર ૭૩૪૯/૧૯૯૮માં
૦૪/૦૧/૨૦૦૧ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

સાથે

સી.એ. નંબર્સ ૯૩૭, ૫૯૮૫, ૫૯૮૬/૨૦૦૨.

મુકુલ રોહતગી, એડિશનલ સોલિસિટર જનરલ, કે. કે. વેણુગોપાલ, આર. એફ.
નરીમન, એચ. એન. સાલ્વે, ડોક્ટર રાજુવ ધવન, અપીલકર્તા-વ્યક્તિગત
રીતે, એચ. કે. પુરી, જે. કે. દાસ, એસ. એ. સત્તાર, બીર સિંહ, મિસ અનુ
મોહલા, મિસ સંગીતા ધંડા, આદિત્ય ચૌધરી, ભરત સિંહ, સંજય સિંહ યુ. એસ.
પ્રસાદ માટે, વિપિન ગોગિયા, મિસ જસપ્રીત ગોગિયા, આર. એસ. સૂરી,
જગજીત સિંહ છાબરા, કૃષ્ણન વેણુગોપાલ, ઉદય એન. તિવારી, અભિજીત

સેનગુપ્તા, વી. એન. રઘુપતિ, બ્રિજ કિશોર શાહ, રાજીવ કે. ગર્ગ, આર. કે. જોશી, એ. ડી. એન. રાવ, અતુલ શર્મા અને કે. કે. ગુપ્તા હાજર પક્ષો માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો અપાયો હતો:

શિવારાજ વી. પાટીલ જસ્ટિસ.આ અપીલ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૦૪/૦૧/૨૦૦૧ના સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશ વિરુદ્ધ નિર્દેશિત છે.આ વિવાદ સહાયક જિલ્લા પરિવહન અધિકારી (સંક્ષિપ્તમાં 'એ.ડી.ટી.ઓ.')ની જગ્યાઓ પર ઉમેદવારોની પસંદગી/પસંદગી ન કરવા સાથે સંબંધિત છે.પંજાબ ગૌણ પસંદગી બોર્ડ ૧૫/૦૫/૧૯૯૫ ના રોજ એ.ડી.ટી.ઓ.ની ૧૨ જગ્યાઓ માટે જાહેરાત કરી હતી.તેમાંથી ૭ જગ્યાઓ સામાન્ય વર્ગ માટે, ૪ જગ્યાઓ એસ.સી./એસ.ટી. માટે અને એક જગ્યા ભૂતપૂર્વ સૈનિકો માટે અનામત હતી.૨૪/૦૩/૧૯૯૬ના રોજ લેખિત પરીક્ષા લેવામાં આવી હતી, જેનું પરિણામ ૦૧/૦૪/૧૯૯૮ના રોજ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં ૭૮ વ્યક્તિઓને સફળ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.આ ૭૮ વ્યક્તિઓમાંથી ૬૧ સામાન્ય શ્રેણીના, ૧૫ અનુસૂચિત જાતિ/અનુસૂચિત જનજાતિના અને ૨ ભૂતપૂર્વ સૈનિકોના હતા.બાદમાં, ૨૨/૦૪/૧૯૯૮ના રોજ, ધોરણ ઘટાડીને વધુ ૪૦ ઉમેદવારોને સફળ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.આ ૪૦ ઉમેદવારોમાંથી ૨૧ સામાન્ય શ્રેણીના, ૧૩ એસ.સી./એસ.ટી. શ્રેણીના અને ૬

ભૂતપૂર્વ સૈનિકોના હતા.પસંદગી માટેના માપદંડો ૨૨/૦૪/૧૯૯૮ના રોજ ઘડવામાં આવ્યા હતા; અંતિમ પરિણામ ૧૫/૦૫/૧૯૯૮ના રોજ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું અને ૧૮/૦૫/૧૯૯૮ના રોજ નિમણૂકો કરવામાં આવી હતી.પસંદ કરાયેલા અને નિયુક્ત કરાયેલા ઉમેદવારોમાંથી ૬ સામાન્ય શ્રેણીના, ૩ એસ.સી./એસ.ટી.ના અને ૧ ભૂતપૂર્વ સૈનિકોની શ્રેણીના હતા.૦૧/૦૪/૧૯૯૮ ના રોજ જાહેર થયેલા ૭૮ ઉમેદવારોમાંથી સામાન્ય વર્ગના ૪ ઉમેદવારોની પસંદગી કરવામાં આવી હતી.જો કે, ૪૦ ઉમેદવારોમાંથી જેમના પરિણામો પછીથી જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા, તેમાંથી સામાન્ય શ્રેણીના ૨ ઉમેદવારોની પસંદગી કરવામાં આવી હતી.આ અપીલમાં અપીલકર્તાઓએ ટ્રિબ્યુનમાં ૨૩/૦૫/૧૯૯૮ ના રોજ પ્રકાશિત થયેલ ઉમેદવારોની પસંદગી ચાલીને ૨૬ કરવા માટે હાઈકોર્ટમાં રિટ અરજીઓ દાખલ કરી હતી, જેમાં પ્રતિવાદીઓને તેમની યોગ્યતાના આધારે તેમના દાવાને ધ્યાનમાં લેવા માટે નિર્દેશિત કરવા માટે મેન્ડમસની રિટ જારી કરવામાં આવી હતી અને પ્રતિવાદીઓને કરવામાં આવેલી પસંદગીને અસર કરતા પ્રતિબંધિત કરવાના સ્વરૂપમાં રિટ જારી કરવામાં આવી હતી.અહીં જ ઉલ્લેખ કરી શકાય છે કે પસંદ કરાયેલા ઉમેદવારોની નિમણૂક ૧૮/૦૫/૧૯૯૮ના રોજ કરવામાં આવી હતી અને સેવામાં જોડાયા બાદ તેઓ સેવામાં ચાલુ છે.હાઈકોર્ટે તેમના સંબંધિત ગુણદોષ પર હરીફ દલીલોને ધ્યાનમાં લીધી અને રેકૉર્ડ્સની તપાસ કર્યા પછી

રિટ અરજીઓમાં કોઈ યોગ્યતા શોધી ન હતી.પરિણામે, તેમને વિવાદિત સામાન્ય આદેશ દ્વારા બરતરફ કરવામાં આવ્યા હતા.આથી આ અપીલ.

સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૨/૨૦૦૨માં અપીલકર્તા નંબર ૧એ વ્યક્તિગત રીતે પોતાનો કેસ રજૂ કર્યો હતો અને અન્ય અપીલકર્તાઓની વતી વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂઆતો કરવામાં આવી હતી.અમે શરૂઆતમાં જ સ્પષ્ટ કરી દઈએ છીએ કે અપીલકર્તાઓમાંના કોઈ પણ એસ.સી./એસ.ટી. અથવા ભૂતપૂર્વ સૈનિકોની શ્રેણીના નથી અને તેમનો દાવો પણ આ શ્રેણીઓ વિરુદ્ધ નથી.તેથી, અમે આ બે શ્રેણીઓમાં કરવામાં આવેલી ઉમેદવારોની પસંદગીની માન્યતાને ધ્યાનમાં લેવી બિનજરૂરી માનીએ છીએ.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, આપણે આપણો વિચાર સામાન્ય શ્રેણીમાં કરવામાં આવેલી ઉમેદવારોની પસંદગીની માન્યતા સુધી મર્યાદિત રાખીએ છીએ.મુખ્યત્વે, અપીલકર્તાઓની વતી કરવામાં આવેલી રજૂઆતો એ હતી કે ૦૧/૦૪/૧૯૯૮ ના રોજ લેખિત પરીક્ષાનું પરિણામ જાહેર થયા પછી, અન્ય ૪૦ ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યૂના હેતુ માટે પાત્ર બનાવવા માટે સ્ટાન્ડર્ડ ઘટાડી શકાયું ન હતું; લેખિત પરીક્ષાનું પરિણામ જાહેર થયા પછી માપદંડ ઘડી શકાયું ન હતું; ૧: ના ગુણોત્તરમાં વધુમાં વધુ ૨૧ ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવી શકાયા હતા.૩ સામાન્ય શ્રેણીમાં લેખિત પરીક્ષાના આધારે જ્યારે ૭૮ ઉમેદવારોમાંથી જેમનું પરિણામ ૦૧/૦૪/૧૯૯૮ ના રોજ જાહેર થયું હતું, તેમાંથી ૬૦ થી વધુ ઉમેદવારો સામાન્ય શ્રેણીના હતા.આ

સંદર્ભમાં, અશોક કુમાર યાદવ અને અન્ય વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય અને અન્ય,
[૧૯૮૫] ૪ એસસીસી ૪૧૭ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો.

પ્રતિવાદીઓ માટેના વિદ્વાન અધિક સોલિસિટર જનરલ અને વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે શરૂઆતમાં રજૂઆત કરી હતી કે આ અપીલોને મનોરંજન આપવા અને મેરિટ પર અપીલકર્તાઓની તરફથી રજૂ કરાયેલી દલીલોને ધ્યાનમાં લેવા માટે તેમને પ્રારંભિક વાંધો છે.તેમના જણાવ્યા અનુસાર, અપીલકર્તાઓએ ગુણની ફાળવણી અંગે જાણી જોઈને ખોટી રજૂઆત કરી હતી કે લેખિત પરીક્ષા માટે ૧૫૦ ગુણ અને ઈન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણ હતા.વધુમાં, સત્તાવાળાઓને સંબંધ અને રાજકીય પ્રભાવના આધારે દગાબાજીનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો, જે તેમણે હાઈકોર્ટ સમક્ષ છોડી દીધો હતો પરંતુ ફરીથી એસ.એલ.પી.માં પુનરાવર્તન કર્યું હતું. વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, આ બે કારણો મેરિટ પર તપાસ કર્યા વિના મંજૂર કરાયેલી રજા રદ કરીને અપીલને ફગાવી દેવા માટે પૂરતા સારા છે.જો કે, અમને આ રજૂઆતોમાં ન્યાયીપણું મળે છે, પરંતુ પક્ષોને લાંબા સમય સુધી સાંભળ્યા પછી, અમે આ અપીલોને દલીલોના ગુણદોષ પર પણ ધ્યાનમાં લઈએ છીએ.પ્રતિવાદીઓ વતી, નક્કી કરેલા માપદંડો, કઈ પરિસ્થિતિઓમાં વધુ સંખ્યામાં ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને કેવી રીતે કરવામાં આવેલી પસંદગી યોગ્ય અને યોગ્ય હતી તે સમજાવતી વધુ રજૂઆતો કરવામાં આવી હતી.તેમના મતે, માત્ર વધુ સંખ્યામાં ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યૂ માટે

બોલાવવાથી કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને કરવામાં આવેલી પસંદગીને દૂષિત કરી શકાતી નથી; કોઈપણ સંજોગોમાં, અપીલકર્તાઓ ગુણવત્તામાં નીચા હોવાથી, અન્યથા પણ, કોઈ લાભ મેળવી શકતા નથી.પ્રતિવાદીઓના વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, હાઈકોર્ટનો વિવાદાસ્પદ ચુકાદો સંપૂર્ણપણે માન્ય અને વાજબી છે.તેમણે એમ પણ રજૂઆત કરી હતી કે, પસંદગી કરવામાં આવી તે મુજબ, પસંદ કરાયેલા બિન-સત્તાવાર પ્રતિવાદીઓ મે, ૧૯૯૮થી સેવામાં ચાલુ છે, એટલે કે, તેઓ અત્યાર સુધીમાં લગભગ ૫ વર્ષથી સેવામાં ચાલુ છે અને આથી આ કેસો ભારતના બંધારણની કલમ ૧૩૬ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને વિવાદાસ્પદ ચુકાદા અને આદેશમાં દખલ કરવા માટે યોગ્ય નથી.

ઉમેદવારોનાં નામ, તેમની શ્રેણીઓ, લાયકાત, લેખિત પરીક્ષા તેમજ ઈન્ટરવ્યૂમાં મેળવેલા ગુણ અને કુલ ગુણ દર્શાવતા સુનાવણી સમયે આપવામાં આવેલા ચાર્ટનું પુનઃઉત્પાદન કરવું ઉપયોગી છે.

સી.એ. નં.	ક્રમ. નં.	નામ	યાદી *	શ્રેણી	લાયકાત ગુણ	લેખિત પરીક્ષા	મુલાકાત પરીક્ષણ	કુલ
૮૧૨ /૦૨	૧.	ઉમેશ કુમાર, અપીલકર્તા	હું	જી	૨(એમ .એ.- ૨)	૧૨૪	૧૨.૫	૧૩૮ .૫
	૨.	વિજય કુમાર, અપીલકર્તા	હું	જી	૩(એમ .એ.- ૨)	૧૨૬	૧૧.૫	૧૪૦ .૫
	૩.	કરણબીર સિંહ, રેસ્પો.૪	હું	જી	૧(૨મ તગમત)	૧૨૭	૨૦.૫	૧૪૮ .૫
	૪.	ગુરિન્દરજીત સિંહ, રેસ્પો.૫	હું	જી	૨(એમ .એ.- ૨)	૧૨૭	૧૯	૧૪૬
	૫.	તરલોચન સિંહ, રેસ્પો.૬	હું	જી	—	૧૨૪	૨૧.૭ ૫	૧૪૫ .૭૫
	૬.	મનજીત સિંહ,	હું	જી	૨(એમ	૧૨૩	૨૦.૨	૧૪૫

		રેસ્પો.૭			.એ.- ૨)		૫	.૨૫
	૭.	ગુરુચરણ સિંહ, પ્રતિ.૮	II	જી	૧(એન .એસ. એસ.)	૧૨૦	૨૨.૫	૧૪૩ .૫
	૮.	અંગ્રેજ સિંહ, રેસ્પો.૯	II	જી	૧(એન એસએ સ/ એનસી સી)	૧૨૦	૨૨.૮ ૭	૧૪૨ .૮૭
	૯.				૨(	૧૨૧	૧૯.૩ ૭	૧૪૧ .૩૭
	૧ ૦.	૧૧			૨(	૧૧૯	૧૯.૫	૧૪૦ .૫
	૧ ૧.	૧૨			૫(	૧૨૪	૧૫.૭ ૫	૧૪૧ .૭૫
	૧ ૨.	૧૨૧૧૩	૧ ૪ ૧.	૧૦.	૨(ધિ એન સિંહ,	૧૧૪	૨૧.૫	૧૪૦ .૫

			૩ ૭		રેસ્પે.			
૫૯૮૬ /૦૨		૧૧૯	૧ ૯. ૫	૧૪ ૦.૫	૨(૧૧ .	૧૨૨	૧૨.૨ ૫	૧૩૬ .૨૫
૫૯૮૫ /૦૨		એમ.એ. = ૨, એન.સી.સી.-૩)	૧ ૨ ૪	૧૫. ૭૫	—	૧૨૨	૧૪.૨ ૫	૧૩૬ .૨૫
૯૩૭ /૦૨		SC	એ લ એ લ બી)	૧૧ ૪	૨(૨૧ .૫	૧૨૮	૧૧.૫	૧૪૧ .૫૦

પસંદ કરાયું નથી પરંતુ તમામ અપીલકર્તાઓ કરતાં વધુ સારું છે								
		રામનાથ	હું જી			૧૨૧	૨૧.૭ ૫	૧૪૨ .૭૫

		પરમજીત સિંહ	હું જી			૧૨૩	૧૯	૧૪૨
--	--	-------------	-----------	--	--	-----	----	-----

*નોંધ-પ્રથમ વખત ઈન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવેલા ૭૮ ઉમેદવારોમાંથી ઉમેદવારોના નામ યાદી- I માં અને ઈન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવેલા ૪૦ ઉમેદવારોમાંથી ઉમેદવારોના નામ યાદી-II માં દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૨/૨૦૦૨ માં અપીલકર્તા નંબર ૧ દ્વારા દાખલ કરાયેલ રિટ અરજી નંબર ૭૩૪૯/૧૯૯૮ ના પરિચ્છેદ ૮ માં, એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે પૂછપરછ કરતાં તેમને જાણવા મળ્યું કે સમગ્ર પસંદગી અમુક પસંદગીના ઉમેદવારોને મદદ કરવા માટે સંપૂર્ણપણે મનસ્વી અને પક્ષપાતી રીતે કરવામાં આવી હતી; પ્રતિવાદી નંબર ૮ એ પ્રતિવાદી-બોર્ડના અધ્યક્ષ શ્રી જસદેવ સિંહ સંધુના ભત્રીજા છે; વર્તમાન સરકારમાં જાહેર બાંધકામ મંત્રી હરમેલ સિંહના બહેનના પતિ પસંદગી પામેલા ઉમેદવારોમાંના એક છે; પ્રતિવાદી નંબર ૯ શ્રી અંગ્રેજ સિંહ રાજકીય રીતે ખૂબ જ સારી રીતે જોડાયેલા છે અને વર્તમાન ધારાસભ્યના ગાઢ મિત્ર છે. જે વ્યક્તિઓ પ્રથમ યાદીમાં આવ્યા ન હતા તેઓને મદદ કરવા માટે, બીજી યાદી બહાર પાડવામાં આવી હતી. રીટ અરજીના ફકરા ૧૦માં એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે કુલ ૨૫૦ ગુણ (લેખિત પરીક્ષા માટે ૧૫૦ ગુણ + ઈન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણ) સામે ઈન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણ

રાખવામાં આવ્યા હતા, જે સંપૂર્ણપણે મનસ્વી છે.આમ, કાયદામાં માન્ય ૧૨.૨%ની સામે ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૪૦% ગુણ ફાળવવામાં આવ્યા છે.દાખલ કરાયેલા લેખિત નિવેદનની પ્રતિકૃતિમાં, ફક્ત ૮ માં, એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૮ નો શ્રી જસદેવ સિંહ સંધુ, અધ્યક્ષ સાથેનો સંબંધ છે, તે યોગ્ય રીતે સ્વીકારવામાં આવે છે કે આનો ઉલ્લેખ ખોટી રીતે કરવામાં આવ્યો છે પરંતુ બદદાનત ઇરાદાથી નહીં.વિવાદાસ્પદ ચુકાદામાં, દૂષિતતાનો પ્રશ્ન સ્પષ્ટપણે ઉકેલવામાં આવ્યો નથી, કારણ કે ઉપરોક્ત નોંધ્યા મુજબ અપીલકર્તાઓ દ્વારા હાઈકોર્ટ સમક્ષ લેખિત નિવેદન પર પ્રતિનિધિત્વ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે.વિવાદાસ્પદ ચુકાદામાં, ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણની ફાળવણીનો પ્રશ્ન પણ વધારે પડતો હતો, તેનો પણ ઉકેલ લાવવામાં આવ્યો નથી કારણ કે તે અપીલકર્તાઓની તરફેણમાં આગ્રહ કરતો હોય તેવું લાગતું નથી.પસંદગી માટેના માપદંડો ૨૨/૦૪/૧૯૯૮ના રોજ ઘડવામાં આવ્યા હતા.હાઈકોર્ટ સમક્ષની રિટ અરજીમાં પરિશિષ્ટ-આર-૧ તરીકે રજૂ કરાયેલા પસંદગીના માપદંડોમાં સ્પષ્ટપણે પસંદગી માટે કુલ ૨૪૦ ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા હતા, જેમાંથી ૨૦૦ ગુણ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માટે, ૧૫ ગુણ વધારાની શૈક્ષણિક, રમતગમત અને અન્ય લાયકાતો માટે અને ૨૫ ગુણ ઇન્ટરવ્યૂ માટે ફાળવવામાં આવ્યા હતા.અપીલકર્તાઓ પરિશિષ્ટ આર-૧થી ખૂબ જ વાકેફ હતા.વિવાદાસ્પદ આદેશ દર્શાવે છે કે અપીલકર્તાઓની ફરિયાદ લેખિત પરીક્ષાના પરિણામની જાહેરાત પછી માપદંડના પ્રકાશનને લગતી હતી, ઇન્ટરવ્યૂ માટે

ફાળવવામાં આવેલા ૧૦૦ ગુણ વધારે પડતા હતા તે નહીં.આ બધું સાથે, એ નોંધવું પીડાદાયક છે કે સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૨/૨૦૦૨ માં અપીલકર્તાઓએ તારીખોની યાદીના પૃષ્ઠ કે પર જણાવ્યું હતું કે કુલ ૨૫૦ ગુણ (લેખિત પરીક્ષા માટે ૧૫૦ ગુણ + ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણ) ની સામે ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણ રાખવામાં આવ્યા હતા.વધુમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે પસંદગી સંપૂર્ણ પક્ષપાતી રીતે કરવામાં આવી છે કારણ કે પ્રતિવાદી-બોર્ડના અધ્યક્ષના ભત્રીજા, જાહેર બાંધકામ મંત્રીની બહેનના પતિ અને પંજાબના જાણીતા રાજકીય પરિવારોના મિત્રની નિમણૂક કરવામાં આવી છે.અહીં જ એવું કહી શકાય છે કે તે વ્યક્તિઓને પક્ષકાર બનાવવામાં આવ્યા ન હતા અને દૂષિત ભાવનાને લગતી કોઈ વિગતો આપવામાં આવી ન હતી.એસ.એલ.પી.ના પૃષ્ઠ ૩૪ પર ક અને એલ. પેરામાં, ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણની ફાળવણી અને ખાનગી પ્રતિવાદીઓને સમાવવા માટે અમુક વ્યક્તિઓ પર બદનિયતનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે.વધુમાં એવું પણ કહેવામાં આવ્યું છે કે માત્ર તેમને મદદ કરવા માટે ૨૫૦ માંથી ૧૦૦ ગુણ ઇન્ટરવ્યૂ માટે અલગ રાખવામાં આવ્યા હતા અને સમગ્ર પસંદગી મનસ્વી હતી.અન્ય અપીલોમાં અન્ય અપીલકર્તાઓના સંદર્ભમાં પણ આ જ સ્થિતિ છે.સુનાવણીમાં જ્યારે આ બાબત તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું ત્યારે અપીલકર્તાઓએ ખોટા નિવેદનો અને ખોટી રજૂઆત બદલ ખેદ વ્યક્ત કર્યો હતો, પરંતુ ઉમેર્યું હતું કે તેઓ કોઈ ખરાબ ઈરાદાથી આમ કરી રહ્યા નહોતા.પૃષ્ઠભૂમિને ધ્યાનમાં લેતા, હાઈકોર્ટ સમક્ષ અપીલકર્તા દ્વારા

દાખલ કરવામાં આવેલી પ્રતિકૃતિમાં કરવામાં આવેલા ચોક્કસ નિવેદનો, ઇન્ટરવ્યૂ માટેના ગુણ માત્ર રૂપ હોવાના માપદંડથી વાકેફ હોવાને કારણે, દૂષિત ભાવના છોડી દેવાને કારણે અને હાઈકોર્ટ સમક્ષ તે જ આગ્રહ ન કરવાને કારણે અને એ નોંધતા કે અપીલકર્તાઓએ એસએલપીના સમર્થનમાં સોગંદનામા આપ્યા છે કે તેઓ સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનમાં સમાવિષ્ટ સિનોપ્સિસ, તારીખોની યાદી અને ફકરાઓને સમજે છે અને તેઓ કેસની હકીકતોથી સંપૂર્ણપણે વાકેફ છે અને એફિડેવિટની સામગ્રી તેમની જાણકારી મુજબ સાચી છે અને તેમાંથી કંઈપણ સામગ્રી છુપાવવામાં આવી નથી અને તેનો કોઈ ભાગ ખોટો નથી, અમને એ સ્વીકારવું મુશ્કેલ લાગે છે કે નિવેદનો એસએલપીમાં પ્રમાણિકપણે કરવામાં આવ્યા હતા.અમને લાગે છે કે આ નિવેદનો ઇન્ટરવ્યૂ માટે ફાળવવામાં આવેલા વધુ પડતા ગુણ અને બદનીયતને આધારે રજા અને/અથવા વચગાળાના આદેશો મેળવવા માટે એસ.એલ.પી.માં કરવામાં આવ્યા હતા.અમારા મતે, અપીલકર્તાઓની આ વર્તણૂક નિંદનીય છે અને અમે કોઈપણ ખચકાટ વિના સીધું જ કહી શકીએ છીએ કે તેઓએ આ બાબતે કોઈપણ રાહત માટે પોતાને લાયક ઠેરવ્યા નથી.

હરિ નારાયણ વિરુદ્ધ બદ્રી દાસ, [૧૯૬૪] ૨ એસસીઆર ૨૦૩ માં આ કોર્ટના ત્રણ વિદ્વાન ન્યાયાધીશોની બેન્ચે અપીલકર્તાને આપવામાં આવેલી વિશેષ રજા રદ કરી અને એસએલપીમાં ખોટું, અસત્ય અને ભ્રામક નિવેદન કરવા બદલ

અપીલને ફગાવી દીધી અને અવલોકન કર્યું કે "ખાસ રજા માટેની અરજીઓમાં મહત્વપૂર્ણ નિવેદનો કરવા અને આધારો રજૂ કરવા માટે, એ બાબતની કાળજી લેવી અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે કે કોઈ પણ એવું નિવેદન ન કરવામાં આવે જે ખોટું, અસત્ય અથવા ભ્રામક હોય."ખાસ રજા માટેની અરજી સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, અદાલત સ્વાભાવિક રીતે અરજીઓમાં સમાવિષ્ટ હકીકતો અને હકીકતોના આધારોને તેમના ચહેરા મૂલ્ય પર લે છે અને અસત્ય અને ભ્રામક નિવેદનો કરીને અદાલતના વિશ્વાસને દગો આપવો તે અયોગ્ય હશે.એટલા માટે અમે એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છીએ કે વર્તમાન કેસમાં અપીલકર્તાને આપવામાં આવેલી વિશેષ રજા રદ થવી જોઈએ.તે મુજબ, વિશેષ રજા રદ કરવામાં આવે છે અને અપીલ ફગાવી દેવામાં આવે છે.અપીલકર્તા પ્રતિવાદીનો ખર્ચ ચૂકવશે.

ફરીથી રાજાભાઈ અબ્દુલ રહેમાન મુનશી વિરુદ્ધ વાસુદેવ ધનજીભાઈ મોદી, [૧૯૬૪] ૩ એસસીઆર ૪૮૦ માં, આ કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે "બંધારણની કલમ ૧૩૬ હેઠળ કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ વિવેકાધીન છે; તે મર્યાદિત રીતે અને અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં કરવામાં આવે છે, જ્યારે કાયદાનો નોંધપાત્ર પ્રશ્ન નક્કી કરવાનો હોય અથવા જ્યારે કોર્ટને લાગે છે કે ગંભીર અન્યાયને દૂર કરવા માટે આ કોર્ટ દ્વારા હસ્તક્ષેપ જરૂરી છે."કોઈ પક્ષ જે આ અદાલતનો સંપર્ક કરે છે, તેણે આ અદાલતના વિવેકબુદ્ધિના ઉપયોગનો આશરો લેવો જોઈએ, તે સ્વચ્છ હાથ સાથે આવવો જોઈએ.જો તેના તરફથી ખોટા અથવા અસત્ય

નિવેદનો દ્વારા અથવા સાચી માહિતીને રોકી રાખીને કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરવાનો અથવા તેની મર્યાદા ઓળંગવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે, જે વિવેકબુદ્ધિના ઉપયોગના પ્રશ્ન પર અસર કરે, તો કોર્ટ વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવાનો ઇનકાર કરવામાં વાજબી ઠરશે અથવા જો અપીલની સુનાવણી સમયે પણ આપવામાં આવેલી અપીલની રજાને રદ કરવામાં વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય તો.

આ જ ચુકાદામાં, હિંદાયતુલાહ, શાહ ન્યાયાધીશના ચુકાદા સાથે સંમત થતા ન્યાયાધીશે પોતાના અને સરકાર ન્યાયાધીશ વતી ચુકાદો આપ્યો હતો, તેમણે ઉમેર્યું હતું કે "મેં આ બાબતને કાળજીપૂર્વક ધ્યાનમાં લીધી છે. આ માત્ર હકીકતોના વર્ણનમાં ભૂલનો કે નિર્ણયની નિખાલસ ભૂલનો કિસ્સો નથી, જેને અમુક સંજોગોમાં ક્ષમ્ય દોષો ગણી શકાય. આ એક કાલ્પનિક હકીકતો પર કાયદાનો મુદ્દો બનાવીને કોર્ટ સાથે અપ્રમાણિક બનવાનો કિસ્સો છે, જે હકીકતો, જો નિખાલસતાથી કહેવામાં આવે તો, કાયદાની ચર્ચા માટે કોઈ અવકાશ છોડતી નથી. અપીલકર્તાએ આ અદાલતમાં દંભ કરીને તેને એવા કેસમાં વિશેષ રજા આપવા માટે પ્રેરિત કરી છે, જે તેના લાયક ન હતો. હું સંમત છું, તેથી, આ રજા પાછી ખેંચી લેવી જોઈએ અને અપીલકર્તાને આ અપીલનો ખર્ચ ચૂકવવા માટે કહેવું જોઈએ.

ફરી એક વાર, ઉદય ચંદ વિરુદ્ધ શંકરલાલ અને અન્ય, [૧૯૭૮] ૨ એસસીઆર ૮૦૯માં આ કોર્ટના ત્રણ વિદ્વાન ન્યાયાધીશોની બેન્ચે વિશેષ રજા રદ કરી અને હરિ નારાયણ અને રાજાભાઈ અબ્દુલ રહેમાન મુનશી (ઉપર)ના નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કર્યા પછી તેને રદ કરી દીધી.વધુમાં એવું પણ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે આ અદાલત કાયદાની પ્રક્રિયા અને કાયદાકીય અદાલતોના દુરુપયોગની મંજૂરી આપી શકે નહીં.

જો કે, અન્યથા પણ અમે બંને પક્ષો દ્વારા કરાયેલા દલીલોની યોગ્યતાની તપાસ લાંબા સમય સુધી અને સંપૂર્ણ ગંભીરતા સાથે કરીએ છીએ.

અપીલકર્તાઓ અને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા મેળવેલા ગુણના સંદર્ભમાં ઉપર ઉતારેલા ચાર્ટ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રતિવાદીઓ ૪-૭ (સામાન્ય શ્રેણીમાં) પ્રથમ ચાદીમાં હતા, એટલે કે તેઓ ૭૮ ઉમેદવારોમાંથી હતા.અપીલકર્તાઓ ફરિયાદ કરી શકે નહીં કારણ કે આ ઉમેદવારો પ્રથમ ચાદીમાં હતા અને બીજા ચાદીમાં નહોતા, જેથી તેમને લાભ મળી શકે.નિઃશંકપણે, ૪૦ ઉમેદવારોમાંથી બીજી ચાદીમાં ઉત્તરદાતા ૮ અને ૯ (સામાન્ય શ્રેણીમાં)ને મુલાકાત માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા.સ્વીકાર્ય છે કે આ પ્રતિવાદીઓએ મેળવેલા ગુણ સામાન્ય શ્રેણીમાં કોઈપણ અપીલકર્તા કરતાં વધુ છે.એ વાત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે કે ઈન્ટરવ્યૂની પ્રથમ ચાદીમાં સામાન્ય શ્રેણીના બે ઉમેદવારો રામનાથ અને

પરમજીત સિંહે તમામ અપીલકર્તાઓ કરતાં વધુ ગુણ મેળવ્યા છે.જો પ્રતિવાદી ૮ અને ૯ને એ આધાર પર નિમણૂક નકારવામાં આવે કે તેઓને બીજી ચાદીમાં ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, તો પણ અપીલકર્તાઓની સ્થિતિ સુધરી શકી નહોતી.ધ્યાનમાં રાખવા જેવી વધુ એક હકીકત એ છે કે અનુસૂચિત જાતિની શ્રેણીના બે ઉમેદવારો કે જેમણે અપીલકર્તાઓ કરતાં વધુ ગુણ મેળવ્યા હોય તેઓને સામાન્ય શ્રેણીમાં પસંદ કરી શકાય છે.આમ, અન્યથા પણ, અપીલકર્તાઓ નિમણૂકો માટે પસંદ થવામાં સફળ થશે નહીં.માત્ર એટલા માટે કે ૪૦ વધુ ઉમેદવારોને ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, તેનાથી ઉમેદવારોની પસંદગી દૂષિત થતી નથી, ખાસ કરીને જ્યારે દૂષિત હેતુઓ છોડી દેવામાં આવ્યા હતા અને અપીલકર્તાઓએ ખોટી રીતે જણાવ્યું હતું તેમ ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણ ફાળવવામાં આવ્યા ન હતા.

જેમ કે ઇન્ટરવ્યૂમાં ઉમેદવારો દ્વારા મેળવેલા ગુણના તફાવત પરથી જોઈ શકાય છે, તે અસામાન્ય દેખાતું નથી અથવા કોઈ ગેરરીતિની ગંધ આવતી નથી અથવા સ્પષ્ટપણે મનસ્વી લાગતું નથી.ઇન્ટરવ્યૂમાં આપવામાં આવેલા સૌથી ઓછા ગુણ ૧૧.૫ છે અને સૌથી વધુ ૨૨.૮૭ છે.મુલાકાતમાં મેળવેલા વધુ ગુણ અને લેખિત પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણ પણ મોટા પ્રમાણમાં અપ્રમાણસર નથી.આ ઉપરાંત, કુલ ૨૪૦ ગુણમાંથી માત્ર ૨૫ ગુણ ઇન્ટરવ્યૂ માટે નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા.તેથી લેખિત પરીક્ષા માટે ૨૦૦ અને લાયકાત અને અન્ય પ્રવૃત્તિઓ

માટે ૧૫ ગુણની સામે ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૨૪૦ માંથી ૨૫ ગુણ છે, જે મનસ્વીતાના તત્વને પ્રવેશ આપતા નથી અથવા ઇન્ટરવ્યૂ સમિતિના સભ્યો દ્વારા બેદરકારીથી અથવા ઇન્ટરવ્યૂમાં તરફેણ દર્શાવવા માટે વધુ ગુણ આપીને અનધિકૃત ઉમેદવારને લાભ આપવા અથવા અન્ય લોકોની સરખામણીમાં આગળ વધવા માટે વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવા માટે અવકાશ આપતા નથી, જેમણે લેખિત પરીક્ષામાં અસાધારણ યોગ્યતા દર્શાવી હતી.આ ચાર્ટ પરથી, ઉમેદવારોમાં લેખિત પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણ ૧૧૯ થી ૧૨૮ ની વચ્ચે હતા, સિવાય કે અનુસૂચિત જાતિના એક કિસ્સામાં ૧૧૪ હતા.આ ઉપરાંત, ઇન્ટરવ્યૂમાં મેળવેલા ગુણ ઇન્ટરવ્યૂ સમિતિના મૂલ્યાંકન પર આધારિત હોય છે.સામાન્ય રીતે, આવા મૂલ્યાંકન પર અને ખાસ કરીને કોઈ દૂષિત ભાવના અથવા બાહ્ય વિચારણાના અભાવમાં અને સ્થાપિત થયેલા ન હોય ત્યારે કોર્ટેને ચુકાદો આપવાનો અધિકાર નથી.કુલ ૨૪૦ ગુણ સામે ૨૫ના ઇન્ટરવ્યૂના ગુણ વધારે પડતા ન ગણી શકાય.તે ૧૦.૪% થાય છે.જો લેખિત પરીક્ષા માટે માંગવામાં આવેલા ૧૫૦ ગુણની સામે ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૧૦૦ ગુણ આપવામાં આવે તો પસંદગી દૂષિત થઈ શકે છે.કમનસીબે, અપીલકર્તાઓ માટે, આ સંદર્ભમાં તેમનું ખોટું નિરૂપણ, ઉપર જણાવ્યા મુજબ ખૂબ જ સ્પષ્ટ રીતે ખુદ્દું પડે છે.વધુમાં, અપીલકર્તાઓએ પસંદગી અને ગુણની ફાળવણી માટે નક્કી કરેલા માપદંડોને જાણીને, ઇન્ટરવ્યૂમાં ભાગ લીધો હતો; જ્યારે તેઓ સફળ ન થાય, ત્યારે તેમના માટે પાછા ફરવું અને માપદંડો પર હુમલો કરવો યોગ્ય નથી.હાઈકોર્ટે વિવાદાસ્પદ

આદેશમાં જણાવ્યું છે કે રિટ અરજીમાં દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૧માં સમાવિષ્ટ માપદંડ પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા હતા અને અન્ય પસંદગીઓના સંદર્ભમાં પણ આવા માપદંડ અપનાવવામાં આવ્યા હતા.

અપીલકર્તાઓએ અશોક કુમાર યાદવના કેસ (સુપ્રા)માં ચાર વિદ્વાન ન્યાયાધીશો દ્વારા આ કોટ ના નિર્ણય પર ભારે આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં તેમની દલીલોને સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં લેખિત પરીક્ષા અને ત્યારબાદ મૌખિક પરીક્ષા ધરાવતો સંયુક્ત ટેસ્ટ હોય, ત્યાં લેખિત પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણના આધારે ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવતા ઉમેદવારોની સંખ્યા ભરવાની ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યાથી બમણી કે વધુમાં વધુ ત્રણ ગણી ન હોવી જોઈએ; મૌખિક પરીક્ષા માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણ ૧૨.૨% થી વધુ ન હોવા જોઈએ.પ્રતિવાદીઓ માટેના વિદ્વાન વકીલે ચુકાદામાંથી જ નિર્દેશ કર્યો હતો કે તે હાથમાં રહેલા કેસોના તથ્યો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને અપીલકર્તાઓના કેસને આગળ વધારતું નથી.યાદવના ઉપરોક્ત કેસમાં હકીકત એ હતી કે ઓક્ટોબર, ૧૯૮૦માં હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગ (એચ.પી.એસ.સી.)એ હરિયાણા સિવિલ સર્વિસ (એકિઝક્યુટિવ) અને સંલગ્ન સેવાઓમાં ૬૧ જગ્યાઓ પર ભરતી માટે અરજીઓ મંગાવી હતી.આ ભરતી પંજાબ સિવિલ સર્વિસ (એકિઝક્યુટિવ બ્રાન્ચ) નિયમો, ૧૯૩૦ દ્વારા સંચાલિત હતી, જે હરિયાણા રાજ્યમાં લાગુ પડે છે.એચ.પી.એસ.સી. દ્વારા બહાર

પાડવામાં આવેલી તે જાહેરાતના જવાબમાં, લગભગ ૬૦૦૦ ઉમેદવારોએ ભરતી માટે અરજી કરી હતી અને લેખિત પરીક્ષામાં હાજર રહ્યા હતા.તેમાંથી ૧૩૦૦થી વધુ વિદ્યાર્થીઓએ ૪૫ ટકાથી વધુ ગુણ મેળવ્યા હતા અને તેઓને ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા.એચ.પી.એસ.સી.એ તમામ ૧૩૦૦ અને અન્ય ઉમેદવારોને ઇન્ટરવ્યૂ માટે આમંત્રણ આપ્યું હતું અને ઇન્ટરવ્યૂ લગભગ અડધા વર્ષ સુધી ચાલ્યા હતા.મૂળરૂપે ૬૧ જગ્યાઓ પર ભરતી માટે અરજીઓ મંગાવવામાં આવી હતી, પરંતુ લેખિત પરીક્ષા અને મૌખિક પરીક્ષામાં લીધેલા સમય દરમિયાન ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા વધીને ૧૧૯ થઈ ગઈ હતી.એવું લાગે છે કે કેટલાક ઉમેદવારો એવા હતા જેમણે લેખિત પરીક્ષામાં ખૂબ ઊંચા ગુણ મેળવ્યા હતા પરંતુ મૌખિક પરીક્ષામાં નબળા ગુણ મેળવવાને કારણે તેઓ પ્રથમ ૧૧૯ ઉમેદવારોમાં આવી શક્યા ન હતા અને પરિણામે તેઓની પસંદગી કરવામાં આવી ન હતી.પસંદગી ન થવાથી દુઃખી થઈને તેમણે પસંદગીની માન્યતાને પડકારતી હાઈકોર્ટમાં રિટ અરજીઓ દાખલ કરી હતી.એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે મૌખિક પરીક્ષામાં આપવામાં આવેલા ગુણની અવગણના કરવી જોઈએ અને પસંદગી માત્ર લેખિત પરીક્ષામાં ઉમેદવારો દ્વારા મેળવેલા ગુણના આધારે જ થવી જોઈએ.હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે આ રિટ અરજીઓને મંજૂરી આપી હતી.આથી, હાઈકોર્ટના ચુકાદાથી દુઃખી થઈને આ કોર્ટ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી.હાઈકોર્ટે એવો મત આપ્યો હતો કે પક્ષપાતની વ્યાજબી સંભાવના છે, જે પસંદગી પ્રક્રિયાને બગાડે છે, કારણ કે માત્ર ૬૧ ખાલી

જગ્યાઓ માટે જાહેરાત કરવામાં આવી હતી, જ્યારે ઉપલબ્ધ ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા કરતાં ૨૦ ગણાથી વધુ સંખ્યામાં ૧૩૦૦ ઉમેદવારોને મૌખિક પરીક્ષા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા.ડિવિઝન બેન્ચે નિર્દેશ કર્યો હતો કે લેખિત પરીક્ષાના ઉદ્દેશ્યપૂર્ણ મૂલ્યાંકન અને મૌખિક પરીક્ષા દ્વારા વ્યક્તિત્વના વ્યક્તિલક્ષી મૂલ્યાંકન વચ્ચે યોગ્ય સંતુલન જાળવવા માટે, મૌખિક પરીક્ષામાં ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવતા ઉમેદવારોની સંખ્યા ઉપલબ્ધ ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યાથી બે ગણી કે વધુમાં વધુ ત્રણ ગણી ન હોવી જોઈએ.ઉમેદવારોને ઉપલબ્ધ ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા કરતાં ૨૦ ગણી વધુ વખત બોલાવવામાં આવ્યા હોવાથી, હાઈકોર્ટે જણાવ્યું હતું કે પસંદગી પ્રક્રિયા દૂષિત થઈ હતી.આ અદાલત હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા લેવામાં આવેલા આ નિર્ણય સાથે અસંમત હતી.આમ કરતી વખતે, આ કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે એચ.પી.એસ.સી. દ્વારા તમામ ૧૩૦૦ અને વિષમ ઉમેદવારોની મુલાકાત લેવી યોગ્ય નથી; ઉમેદવારના વ્યક્તિત્વને યોગ્ય અને સંતોષકારક રીતે માપવા માટે વાઈવા વોસ ટેસ્ટ કેવી રીતે કરી શકાય તે જોવું મુશ્કેલ હતું, જો ૧૩૦૦ થી વધુ ઉમેદવારોની સેવા માટે ભરતી માટે મુલાકાત લેવામાં આવે; જો ઉમેદવારના વ્યક્તિત્વનું યોગ્ય અને સંતોષકારક મૂલ્યાંકન કરવા માટે સંપૂર્ણ અને વૈજ્ઞાનિક રીતે વાઈવા વોસ ટેસ્ટ કરવામાં આવે તો, મુલાકાત ૧૦ થી ૩૦ મિનિટની વચ્ચે હોવી જોઈએ.આ કોર્ટે, જ્યારે એ પ્રશ્ન પર વિચાર કર્યો કે ૧૩૦૦ ઉમેદવારોને ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવ્યા પછી

એચ.પી.એસ.સી. દ્વારા કરવામાં આવેલી પસંદગી તે કારણોસર દૂષિત થઈ હતી કે કેમ, ત્યારે ફક્ત ૨૧ માં, આ રીતે જણાવ્યું હતું:—

"અમે નથી વિચારતા કે હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા કરવામાં આવેલી પસંદગીઓને માત્ર એ આધાર પર દૂષિત કહી શકાય કે ઉપલબ્ધ ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા કરતાં ૨૦ ગણાથી વધુ સંખ્યામાં ૧૩૦૦ જેટલા અને તેથી વધુ ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, જો કે અમારા દ્વારા લેવામાં આવેલા મત મુજબ તે અનુસરવા માટે યોગ્ય માર્ગ ન હતો અને ઉમેદવારોની સંખ્યા બે વારથી વધુ અથવા વધુમાં વધુ ત્રણ વાર બોલાવવી જોઈતી હતી. પસંદગીને અમાન્ય બનાવવા માટે માત્ર અતિશય મોટી સંખ્યામાં ઉમેદવારોને મુલાકાત માટે બોલાવવા કરતાં વધુ કંઈક દર્શાવવું આવશ્યક છે. એટલા માટે ડિવિઝન બેન્ચે અરજદારો દ્વારા લેખિત પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણ અને મૌખિક પરીક્ષાના તુલનાત્મક આંકડાઓ પર રાહત આપી હતી, લેખિત પરીક્ષામાં ટોચના ૧૬ ઉમેદવારો અને લેખિત પરીક્ષા અને મૌખિક પરીક્ષામાં મેળવેલા સંયુક્ત ગુણના આધારે ટોચના ૧૬ ઉમેદવારો અને અવલોકન કર્યું હતું કે આ આંકડા દર્શાવે છે કે મૌખિક પરીક્ષામાં ગુણ આપવામાં મનસ્વીતા અને પક્ષપાતની વ્યાજબી

સંભાવના હતી.હવે એ વાત સાચી છે કે કેટલાક અરજદારોએ લેખિત પરીક્ષામાં સારું પ્રદર્શન કર્યું હતું, પરંતુ મૌખિક પરીક્ષામાં તેમનું પ્રદર્શન ખરાબ રહ્યું હતું અને વાસ્તવમાં મૌખિક પરીક્ષામાં તેમનું પ્રદર્શન વર્ષ ૧૯૭૭-૭૮માં તેમના પ્રદર્શનની સરખામણીમાં વધુ ખરાબ જણાયું હતું.એ પણ એટલું જ સાચું છે કે લેખિત પરીક્ષામાં ટોચના ૧૬ ઉમેદવારોમાંથી ૧૦ ઉમેદવારોએ મૌખિક પરીક્ષામાં નબળું રેટિંગ મેળવ્યું હતું અને તેઓ ગણતરીમાંથી બહાર થઈ ગયા હતા, જ્યારે ૨ ઉમેદવારોએ પણ મૌખિક પરીક્ષામાં ઓછા ગુણ મેળવ્યા હતા, પરંતુ તેઓ પસંદગીની રેન્જમાં આવવા માટે માંડ માંડ સફળ થયા હતા.એ પણ સાચું છે કે લેખિત પરીક્ષા અને મૌખિક પરીક્ષામાં મેળવેલા સંયુક્ત ગુણના આધારે યાદીમાં ટોચ પર રહેલા પ્રથમ ૧૬ ઉમેદવારોમાંથી ૧૨ માત્ર મૌખિક પરીક્ષામાં મેળવેલા ઉચ્ચ ગુણના કારણે યાદીમાં આવી શક્યા હતા, જો કે લેખિત પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણ પૂરતા પ્રમાણમાં ઉચ્ચ ક્રમના ન હતા.ડિવિઝન બેંચ દ્વારા આધારિત આ આંકડાઓ વ્યક્તિના મનમાં શંકા પેદા કરી શકે છે કે મૌખિક પરીક્ષામાં આકારણીમાં મનસ્વીતાનું કોઈ તત્વ દાખલ થયું હોઈ શકે છે.પરંતુ શંકા પુરાવાની જગ્યા લઈ શકે નહીં અને અમે એ આધાર પર કરવામાં આવેલી પસંદગીઓને નકારી શકતા નથી કે

મૌખિક પરીક્ષામાં ઉમેદવારોની યોગ્યતાનું મૂલ્યાંકન મનસ્વી હોઈ શકે છે.એ વાત પર ભાર મૂકવો જરૂરી છે કે જ્યાં સુધી એ સાબિત ન થાય કે માર્કિંગ સ્પષ્ટ અને શંકાસ્પદ રીતે મનસ્વી છે અથવા ત્રાંસી હેતુઓથી પ્રભાવિત છે, ત્યાં સુધી કોર્ટ ઇન્ટરવ્યૂ લેતી સંસ્થાઓ દ્વારા આપવામાં આવેલા માર્ક્સ પર ચુકાદો આપી શકે નહીં.જો મૂલ્યાંકન સ્પષ્ટપણે મનસ્વી હોય અથવા મનસ્વીતાનું જોખમ એટલું ઊંચું હોય કે વાજબી વ્યક્તિ મનસ્વીતાને અનિવાર્ય ગણશે, તો જ મૌખિક પરીક્ષામાં ગુણનું મૂલ્યાંકન મનસ્વીતાના દુર્ગુણથી પીડિત હોવાનું ગણી શકાય.વધુમાં, માત્ર ત્રણ ઉમેદવારો, ત્રિલોક નાથ શર્મા, શકુંતલા રાની અને બલબીર સિંહ સિવાય, જેમાંથી એક સામાન્ય વર્ગનો હતો અને શ્રી રઘુબર દયાલ ગૌર સાથે સંબંધિત હતો અને અન્ય બે અનુસૂચિત જાતિ માટે અનામત બેઠકો માટેના ઉમેદવારો હતા અને શ્રી આર. સી. મારિયા સાથે સંબંધિત હતા, ત્યાં અન્ય કોઈ ઉમેદવાર નહોતો કે જેમાં હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગના અધ્યક્ષ અથવા કોઈ સભ્યને રસ હોય, જેથી મૌખિક પરીક્ષામાં ગુણની હેરફેર માટે કોઈ હેતુ હોઈ શકે.ચેરમેન અને હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગના સભ્યો સામે જાતિવાદના સામાન્ય આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ કોર્ટ સમક્ષ કોઈ વિશ્વસનીય સામગ્રી રજૂ કરીને આ આક્ષેપોને સમર્થન મળ્યું ન

હતું.હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગના અધ્યક્ષ અને સભ્ય હકીકતમાં અલગ અલગ જાતિના હતા અને એવું નહોતું કે હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગના અધ્યક્ષ અને સભ્યોમાં કોઈ ચોક્કસ જાતિ પ્રબળ હતી, જેથી તે જાતિના ઉમેદવારોની તરફેણમાં ગુણની હેરફેર કરવામાં આવી હોવાની દૂરથી પણ તર્કને ન્યાયી ઠેરવી શકાય.અમે નથી માનતા કે ડિવિઝન બેન્ચ હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા કરવામાં આવેલી પસંદગીઓને એ આધાર પર રદ કરવામાં યોગ્ય હતી કે તે મનસ્વી અથવા પક્ષપાતની વ્યાજબી સંભાવનાથી દૂષિત હતી.

તે કિસ્સામાં, મૌખિક પરીક્ષા માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માટે રાખવામાં આવેલા કુલ ગુણના ૨૨.૨% હતા.ભૂતપૂર્વ સેવા અધિકારીઓના કિસ્સામાં આ ટકાવારી ૩૩.૩% હતી અને અન્ય ઉમેદવારોના કિસ્સામાં ૨૨.૨% હતી.

ઈન્ટરવ્યૂ માટેના ગુણની ફાળવણી અંગે, તે જ ચુકાદાના ફકરા ૨૩ અને ૨૪માં આ પ્રમાણે જણાવવામાં આવ્યું છે:—

"૨૩.ચિનપ્પા રેડ્ડી દ્વારા બોલતા આ ન્યાયાલયે લીલા ધર વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય, [૧૯૮૨] ૧ એસસીઆર ૩૨૦ માં નિર્દેશ કર્યો હતો કે જાહેર સેવામાં પ્રવેશ માટેની કોઈપણ પસંદગી પ્રક્રિયાનો ઉદ્દેશ્ય એ છે કે નોકરી માટે શ્રેષ્ઠ અને સૌથી યોગ્ય વ્યક્તિને સુરક્ષિત કરવો, આશ્રય અને પક્ષપાતને ટાળવો.લાયકાતના આધારે પસંદગી, નિષ્પક્ષ અને ઉદ્દેશ્યપૂર્ણ રીતે પરીક્ષણ, કોઈપણ ઉપયોગી અને કાર્યક્ષમ જાહેર સેવા માટે આવશ્યક પાયો છે.તેથી ખુલ્લી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાને જાહેર સેવાઓના પ્રવેશદ્વાર તરીકે લગભગ સાર્વત્રિક રીતે સ્વીકારવામાં આવી છે.પરંતુ પ્રશ્ન એ છે કે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા કેવી રીતે તૈયાર કરવી જોઈએ?સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા ફક્ત લેખિત પરીક્ષા પર આધારિત હોઈ શકે છે અથવા તે ફક્ત મૌખિક મુલાકાત પર આધારિત હોઈ શકે છે અથવા તે બંનેનું મિશ્રણ હોઈ શકે છે.આપેલ કિસ્સામાં કયા પ્રકારની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા યોગ્ય રહેશે તે નક્કી કરવાનું સંપૂર્ણપણે સરકારનું કામ છે.ચિનપ્પા રેડ્ડીના શબ્દોને ટાંકતા, ન્યાયમૂર્તિએ કહ્યું હતું કે, "વસ્તુઓની પ્રકૃતિમાં તે પ્રાંતની અંદર અથવા તો કોર્ટની યોગ્યતાની અંદર પણ નહીં હોય અને કોર્ટ આવા વિશિષ્ટ ઝુંડમાં બહાર નીકળવાના રસ્તાઓ શોધવાનું સાહસ નહીં કરે, જ્યારે બાબતોને વધુ યોગ્ય રીતે નિષ્ણાતોની સમજદારી પર છોડી

દેવામાં આવે છે".મુલાકાત પરીક્ષણ યોજવું જોઈએ કે નહીં અથવા મુલાકાત પરીક્ષણ માટે કેટલા ગુણની મંજૂરી આપવી જોઈએ તે નક્કી કરવાનું કામ અદાલતનું નથી.અલબત્ત, મનસ્વીપણાના આરોપોને ટાળવા માટે ગુણ ઓછામાં ઓછા હોવા જોઈએ, પરંતુ હંમેશાં જરૂરી નથી.ત્યાં હોદ્દાઓ અને નિમણૂકો હોઈ શકે છે, જ્યાં પસંદગીની એકમાત્ર યોગ્ય પદ્ધતિ મૌખિક પરીક્ષા દ્વારા હોઈ શકે છે.ઉચ્ચ ડિગ્રી અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશના કિસ્સામાં પણ, ક્યારેક મૌખિક પરીક્ષા માટે પ્રમાણમાં ઊંચી ટકાવારીના ગુણની મંજૂરી આપવી જરૂરી હોઈ શકે છે.તેથી જ આ બાબતોમાં અદાલતો દ્વારા કડક નિયમો નક્કી કરી શકાતા નથી.નિષ્ણાત સંસ્થાઓ સામાન્ય રીતે શ્રેષ્ઠ ન્યાયાધીશો હોય છે.આ ક્ષેત્રના નિષ્ણાતો દ્વારા સહાયિત સરકાર યોગ્ય રીતે લેખિત પરીક્ષા અને ત્યારબાદ મૌખિક પરીક્ષા લેવાનું નક્કી કરી શકે છે.

૨૪. હવે બધા લોકો સ્વીકારે છે કે લેખિત પરીક્ષા ઉમેદવારના જ્ઞાન અને બૌદ્ધિક ક્ષમતાનું મૂલ્યાંકન કરે છે, જ્યારે મૌખિક પરીક્ષા ઉમેદવારના બૌદ્ધિક અને વ્યક્તિગત ગુણોનું મૂલ્યાંકન કરવા માંગે છે.લેખિત પરીક્ષાના મૌખિક પરીક્ષા કરતાં કેટલાક અલગ ફાયદા છે, તેમ છતાં એવી કોઈ લેખિત પરીક્ષાઓ નથી કે જે ઉમેદવારની

શરૂઆત, સતર્કતા, સંસાધન, નિર્ભરતા, સહકાર, સ્પષ્ટ અને તાર્કિક પ્રસ્તુતિ માટેની ક્ષમતા, ચર્ચામાં અસરકારકતા, અન્યને મળવા અને વ્યવહાર કરવામાં અસરકારકતા, અનુકૂળનક્ષમતા, નિર્ણય, નિર્ણય લેવાની ક્ષમતા, નેતૃત્વ કરવાની ક્ષમતા, બૌદ્ધિક અને નૈતિક અખંડિતતાનું મૂલ્યાંકન કરી શકે.આમાંના કેટલાક ગુણોનું મૂલ્યાંકન કદાચ થોડી ભૂલ સાથે મૌખિક પરીક્ષણ દ્વારા કરી શકાય છે, જે મોટાભાગે ઈન્ટરવ્યૂ બોર્ડના બંધારણ પર આધાર રાખે છે.

વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે ૨૨.૨ ટકા ગુણની જ્ઞાનવણી પણ ગેરવાજબી અને વધુ પડતી હતી, નીચે જણાવ્યા મુજબ પસંદગી અસ્વસ્થ નહોતી. –

"૨૮.પરંતુ ત્યારે વિચારણા માટે જે પ્રશ્ન ઊભો થાય છે તે એ છે કે ભૂતપૂર્વ સેવા અધિકારીઓ અને અન્ય ઉમેદવારો બંનેના કિસ્સામાં મૌખિક પરીક્ષા માટે આટલા ઊંચા ટકાવારીના ગુણની જ્ઞાનવણીની હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા કરવામાં આવેલી પસંદગીઓ પર શું અસર પડે છે.જો કે અમે એવો મત આપ્યો છે કે આ બંને કિસ્સાઓમાં મૌખિક પરીક્ષા માટે જ્ઞાનવવામાં આવેલા ગુણની ટકાવારી વધારે છે, તેમ છતાં અમને નથી લાગતું કે લગભગ બે

વર્ષ વીતી ગયા પછી હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા કરવામાં આવેલી પસંદગીઓને બાજુ પર રાખવામાં અમારી વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો યોગ્ય રહેશે.હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા પસંદ કરાયેલા ઉમેદવારોને વિવિધ હોદ્દાઓ પર પહેલેથી જ નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે અને તેઓ છેલ્લા લગભગ બે વર્ષથી આ હોદ્દાઓ પર કામ કરી રહ્યા છે.વધુમાં પંજાબ સિવિલ સર્વિસ (એકિઝક્યુટિવ બ્રાન્ચ) નિયમો, ૧૯૩૦, જે અંતર્ગત ભૂતપૂર્વ સેવા અધિકારીઓના કિસ્સામાં ૩૩.૩ ટકા અને અન્ય ઉમેદવારો માટે ૨૨.૨ ટકા ગુણ ફાળવવામાં આવ્યા છે, તે લગભગ ૫૦ વર્ષથી અમલમાં છે અને દરેક વ્યક્તિએ આ નિયમોના આધારે કામ કર્યું છે.જો આ નિયમોમાં સમાવિષ્ટ સૂચના અનુસાર કરવામાં આવેલી પસંદગીઓને હવે બાજુ પર મૂકવામાં આવે તો, આવી પસંદગીઓના આધારે પહેલેથી જ કરવામાં આવેલી મોટી સંખ્યામાં નિમણૂકોને ખોટી ઠેરવવામાં આવશે અને સમગ્ર વહીવટી તંત્રની અખંડિતતા અને કાર્યક્ષમતા ગંભીર રીતે જોખમમાં મુકાશે.તેથી અમે હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા કરવામાં આવેલી પસંદગીઓને બાજુ પર રાખવાનો પ્રસ્તાવ નથી કરતા, જો કે તે મૌખિક પરીક્ષા માટે ફાળવવામાં આવેલા અતિશય ઊંચા ટકાવારીના આધારે કરવામાં આવી છે.

અગાઉ ઉદ્દેખિત અશોક કુમાર યાદવના કેસમાં આ કોર્ટે, મૌખિક પરીક્ષા માટે ૧૨.૨ ટકા ગુણની ફાળવણી યોગ્ય અને ન્યાયી હોવાનું જણાવ્યું હતું અને તે દષ્ટિકોણથી નિર્દેશ આપ્યો હતો કે મૌખિક પરીક્ષા માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણ પસંદગીના હેતુ માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલા કુલ ગુણના ૧૨.૨ ટકાથી વધુ ન હોવા જોઈએ. હાલની અપીલમાં આ ધોરણ દ્વારા પણ નિર્ણય કરવામાં આવે તો, મૌખિક પરીક્ષા માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણ ૨૫ છે, જે કુલ ૨૪૦ ગુણની સામે ૧૨.૨ ટકાથી ઓછા છે, એટલે કે આપવામાં આવેલી સૂચનાની મર્યાદામાં છે. તે કિસ્સામાં, આ અદાલતે એ નોંધતા કે પસંદ કરાયેલા ઉમેદવારોને વિવિધ હોદ્દાઓ પર પહેલેથી જ નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા, ૨ વર્ષ વીતી ગયા પછી એચ.પી.એસ.સી. દ્વારા કરવામાં આવેલી પસંદગીને રદ કરવા માટે વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

ઓલ ઇન્ડિયા સ્ટેટ બેંક ઓફિસર્સ ફેડરેશન અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય, [૧૯૯૭] ૯ એસસીસી ૧૫૧ માં, આ કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે, "કોઈ કડક અથવા સખત નિયમ ન હોઈ શકે કે ઇન્ટરવ્યૂના ગુણ માત્ર ૧૫ ટકા જ હોઈ શકે અને તેનાથી વધુ નહીં." વાઈવા વોસ અથવા ઇન્ટરવ્યૂ માટેના ગુણની ટકાવારી, જેને ગેરવાજબી ગણી શકાય, તે દરેક કેસના તથ્યો પર આધારિત રહેશે. આ અદાલતના નિર્ણયો દર્શાવે છે કે સામાન્ય સાર્વત્રિક ઉપયોગ

માટે ઈન્ટરવ્યૂ માટેના ગુણની ટકાવારી સંબંધિત કોઈ કડક નિયમ નક્કી કરવામાં આવ્યો નથી અથવા કરવામાં આવ્યો છે. ઈન્ટરવ્યૂ અથવા મૌખિક પરીક્ષાના ગુણ સેવા પ્રમાણે અને ઓફિસ અથવા હોદ્દા અથવા જે હેતુ માટે ઈન્ટરવ્યૂ યોજવામાં આવે છે તેના આધારે બદલાઈ શકે છે. પરંતુ ઈન્ટરવ્યૂના ગુણ એટલા ઊંચા ન હોવા જોઈએ કે જેથી પસંદગી કરતી વખતે અધિકારીને તપાસ વગર ચાલાકી કરવાની અથવા મનસ્વી રીતે વર્તવાની છૂટ મળી જાય.

આ કોર્ટે તાજેતરના જસવિંદર સિંહ અને અન્ય વિરુદ્ધ જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્ય અને અન્ય [૨૦૦૩] ૨ એસસીસી ૧૩૨ ના નિર્ણયમાં અગાઉના નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કર્યા પછી જણાવ્યું હતું કે અશોક કુમાર યાદવના કેસમાં કરવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓ દર્શાવે છે કે મૌખિક પરીક્ષા માટેના ગુણ અને લેખિત પરીક્ષા માટેના ગુણની સરખામણીમાં ગુણની ફાળવણી માટે કોઈ સાર્વત્રિક નિયમ હોઈ શકે નહીં અને પરિણામે તેમાં દર્શાવેલ ટકાવારી એકમાત્ર માપદંડ ન હોઈ શકે; આખરે એ સુનિશ્ચિત કરવાની જરૂર છે કે ફાળવણી કોઈ ગર્ભિત હેતુથી કરવામાં આવી છે કે કેમ અને શું તે એટલી મનસ્વી છે કે તેનો દુરુપયોગ થઈ શકે છે. ઉક્ત ચુકાદાનો ફરો ૭ આ પ્રમાણે છે:—

"૭.મહમૂદ આલમ તારિક વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય, [૧૯૮૮] ૩
એસ.સી.સી. ૨૪૧ માં, મૌખિક પરીક્ષા માટે કુલ ૧૮૦ માંથી ૬૦

ગુણના લઘુત્તમ લાયકાત ગુણ તરીકે ૩૩% ની સૂચના પોતે કોઈ બંધારણીય નબળાઈને કારણે નથી.મનજીત સિંહ વિરુદ્ધ ઇ.એસ.આઈ. કોર્પોરેશનમાં., [૧૯૯૦] ૨ એસ.સી.સી. ૩૬૭માં આ અદાલતે જણાવ્યું હતું કે ઇન્ટરવ્યૂ ટેસ્ટ માટે લાયકાત ધરાવતા ગુણની કોઈ સૂચનાની ગેરહાજરીમાં લેખિત પરીક્ષા માટે લાગુ પડતા ૪૦ ટકા ગુણ વાજબી હતા.અંઝાર અહમદ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય, [૧૯૯૪] ૧ એસસીસી ૧૫૦ માં આ અદાલતે અશોક કુમાર યાદવ કેસ સહિત આ વિષય પરના સમગ્ર કેસ કાયદાની સંપૂર્ણ સમીક્ષા કરી હતી અને પસંદગી પદ્ધતિને સમર્થન આપ્યું હતું, જેમાં શૈક્ષણિક પ્રદર્શન માટે ૫૦ ટકા ગુણ અને ઇન્ટરવ્યૂ માટે ૫૦ ગુણ ફાળવવામાં આવ્યા હતા.અશોક કુમાર યાદવ કેસમાં કરવામાં આવેલી નોંધો દર્શાવે છે કે મૌખિક પરીક્ષા માટેના ગુણની સરખામણીમાં લેખિત પરીક્ષા માટેના ગુણની ફાળવણી માટે સાર્વત્રિક ઉપયોગ માટે કોઈ કડક નિયમ હોઈ શકે નહીં અને પરિણામે તેમાં દર્શાવેલ ટકાવારી એકમાત્ર માપદંડ ન હોઈ શકે.આખરે જે સુનિશ્ચિત કરવાની જરૂર છે તે એ છે કે શું ફાળવણી, તે રીતે ત્રાંસી ઈશદા સાથે છે અને શું તે એટલી મનસ્વી છે કે તેના ઉપયોગમાં દુરુપયોગ અને ગેરઉપયોગ કરી શકાય છે.ઉપરના આધારે એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું કે વર્તમાન કેસમાં

ઉમેદવારોની પસંદગી માટે લેખિત પરીક્ષા માટે ૧૦૦ ગુણની સામે મૌખિક પરીક્ષા માટે ૨૫ ગુણ (૨૦%) ની ફાળવણીને ટકાવી રાખવામાં ડિવિઝન બેન્ચે કોઈ ભૂલ કરી હોવાનું માનવામાં આવશે નહીં.અમારા મતે, વિદ્વાન સિંગલ જજે ઉપરછણી કવાયત અપનાવી છે અને અશોક કુમાર ચાદવ કેસમાં નિર્ણયના વાસ્તવિક ગુણોત્તરની ગેરસમજ પર આગળ વધ્યા છે.વધુમાં, વિદ્વાન સિંગલ જજે ઉપરોક્ત કેસમાં અંતિમ નિર્ણયને હાથમાં રહેલા કેસ પર લાગુ કર્યો હોય તેવું લાગે છે, જેમાં કોઈ યોગ્ય અથવા વાસ્તવિક પાયો કે આધાર વિના, માત્ર ધારણાઓ અને અનુમાનો અથવા કેટલીક દૂરની શક્યતાઓ પર ચોક્કસ અનુમાનો કાઢવામાં આવ્યા છે.

આ જ ચુકાદાના ફક્ત ૮ માં કરવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓ જે કંઈક સમાન સંજોગોમાં છે, જે અપીલકર્તાઓની વતી કરાયેલી દલીલો પર નકારાત્મક અસર કરે છે તે છે:—

"૮.વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ પણ તેમના દ્વારા નોંધવામાં આવેલા કેટલાક કિસ્સાઓથી ખૂબ પ્રભાવિત થયા હોય તેવું લાગે છે, જેમાં લેખિત પરીક્ષામાં ઊંચા ગુણ મેળવનારા કેટલાકની સરખામણીમાં લેખિત પરીક્ષામાં ઓછા ગુણ મેળવનારાઓને

મૌખિક પરીક્ષામાં ઊંચા ગુણ આપવા અંગેના ચુકાદાઓનો સમાવેશ થાય છે, પરંતુ તેઓ મૌખિક પરીક્ષામાં એટલા ઊંચા ગુણ મેળવી શક્યા ન હતા.નહિવત્ થોડા ઉદાહરણો પસંદ કરવાથી પસંદગીની પદ્ધતિને નકારી કાઢવા અથવા અંતે કરવામાં આવેલી પસંદગીઓનો આધાર પૂરો પાડી શકાતો નથી.લેખિત પરીક્ષામાં સારી કામગીરી બજાવનાર વ્યક્તિએ મૌખિક પરીક્ષામાં પણ સારી કામગીરી બજાવી હશે અથવા બજાવી હોવી જોઈએ તેની કોઈ ખાતરી નથી અને મૌખિક પરીક્ષામાં નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય તેમજ અનુભવ તમામ સંજોગોમાં અને તમામ સંભવિતતાઓ માટે આવી કોઈ સામાન્ય ધારણાને માન્યતા આપતું નથી.તે સિવાય, જેમને લેખિત પરીક્ષામાં વધુ ગુણ મળ્યા હતા, પરંતુ મૌખિક પરીક્ષામાં એટલા નહોતા મળ્યા, તેમને લેખિત પરીક્ષાના ગુણની વિવિધતા એટલી વધારે (પાંચ ગુણથી અને કોઈપણ સંજોગોમાં ૧૦થી પણ ઓછી) નથી કે તે પસંદગીની પ્રણાલીમાં અથવા કેસમાં વાસ્તવિક પસંદગીમાં કોઈ અંતર્ગત ખામી હોવાનો પુરાવો આપવા માટે પૂરતી હોય.પસંદગી માટે રચાયેલા બોર્ડ સામે કે બોર્ડમાં કોઈની સામે કોઈ દ્વેષભાવ કે પક્ષપાતનો કોઈ ચોક્કસ આરોપ નહોતો અથવા આ કેસમાં આવી કોઈ દલીલ સાચી હોવાનું કહી શકાયું નહોતું.વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા કરવામાં આવેલ અવલોકન કે કેટલાક

ઉમેદવારોને પસંદગી ઝોનમાં લાવવા માટે સભાન પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો, તે માત્ર કોઈ સામાન્ય સિદ્ધાંત અથવા તો તે તથ્યાત્મક દાખલાઓના ગુણદોષ પર તેમની દ્વારા નોંધવામાં આવેલી કેટલીક ઘટનાઓના આધારે ન્યાયી ઠેરવી શકાય નહીં.વધુમાં, લેખિત પરીક્ષામાં પડ ગુણ મેળવનારા તમામ સામાન્ય ઉમેદવારોમાંથી પસંદગી કરવા માટે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલ અભિગમને કોઈ પણ રીતે યોગ્ય ઠેરવી શકાય નહીં અને પસંદગીના હેતુઓ માટે ઉમેદવારોની માત્ર એક જ શ્રેણીના સંદર્ભમાં પસંદગીની પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરવા અને મૌખિક પરીક્ષાને સંપૂર્ણપણે દૂર કરવા માટે કોર્ટને અધિકૃત કરવામાં આવી નથી.વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ અને ડિવિઝન બેંચના ચુકાદાઓ પર કાળજીપૂર્વક અને એકંદર વિચારણા પર, અમે એવા મત ધરાવીએ છીએ કે વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ દ્વારા સોંપવામાં આવેલા કારણો માટે તેમના નિર્ણયને ટકાવી શકાય નહીં અને ડિવિઝન બેંચના નિર્ણયને કાયદામાં કોઈ ગંભીર નબળાઈનો ભોગ બન્યો હોવાનું માની શકાય નહીં કે જેથી અમારા હસ્તક્ષેપની જરૂર પડે.

સિવિલ અપીલ નંબર ૯૩૭/૨૦૦૨માં અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે એક વધારાનું કારણ રજૂ કર્યું હતું કે ઉચ્ચ શૈક્ષણિક લાયકાત માટે નક્કી કરાયેલા ૫ ગુણ અપીલકર્તાને આપવામાં આવ્યા ન હતા.તેમના જણાવ્યા અનુસાર અપીલકર્તા પાસે એમ.એ. અને એલ.એલ.બી.ની વધારાની લાયકાત હતી; તેમને એમ.એ. તેમજ એલ.એલ.બી. માટે વધારાના ગુણ આપવા જોઈએ, પરંતુ બંને લાયકાતો માટે મળીને માત્ર ૨ ગુણ આપવામાં આવ્યા હતા, જેનાથી તેમની પસંદગીની તકને અસર થઈ હતી.એવું લાગે છે કે આ મુદ્દાને હાઈકોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો અને પ્રતિવાદીઓને આ મુદ્દાને પહોંચી વળવાની કોઈ તક મળી ન હતી.જો કે, સુનાવણી દરમિયાન, પસંદગી માટે નક્કી કરેલા માપદંડના આધારે, પ્રતિવાદીઓના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા અમને સમજાવવામાં આવ્યું હતું કે વધારાની શૈક્ષણિક લાયકાતો માટે ૫ ગુણ અલગ રાખવામાં આવ્યા હતા.તેમાંથી ઉમેદવારની ઉચ્ચતમ શૈક્ષણિક લાયકાત માટે ઉપલબ્ધ મહત્તમ ગુણ આપવામાં આવવાના હતા અને દરેક વધારાની શૈક્ષણિક લાયકાત માટે ગુણ આપવામાં આવવાના નહોતા.તે માપદંડને જોવું વધુ સારું છે, જે રિટ અરજીમાં પરિશિષ્ટ આર-૧ તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, જે નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યું છે:-

પરિશિષ્ટ આર-૧

સબઓર્ડિનેટ સર્વિસીસ સિલેક્શન બોર્ડ, પંજાબ દ્વારા નાયબ તહસીલદારની જગ્યા માટે

ઉમેદવારોની પસંદગી માટે અપનાવવામાં આવેલ માપદંડ/સૂત્ર.	
પસંદગી માટે કુલ ગુણ	૨૪૦
(i) સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માટે જ્ઞાનવવામાં આવેલા ગુણ	૨૦૦
(ii) વધારાની શૈક્ષણિક, રમતગમત અને અન્ય લાયકાતો માટે જ્ઞાનવવામાં આવેલા ગુણ	૧૫
(iii) ઈન્ટરવ્યૂ/ (વાચા-શબ્દ) માટે જ્ઞાનવવામાં આવેલા ગુણ	૨૫
શૈક્ષણિક લાયકાત માટે જ્ઞાનવેલ ગુણ (વધારાની લાયકાત માટે)	
(i) પીએચ.ડી.	૫
(ii) એમ.એ./એમ.એસ.સી./એમ.ટેક અને અન્ય અનુસ્નાતક ડિગ્રીઓ	
૧એસ.ટી. ડિવિઝન	૩
૨એન.ડી. ડિવિઝન અને ત્રીજું ડિવિઝન	૨
(iii) એલ.એલ.બી.	૨
(iv) અન્ય કોઈ લાયકાત	૧
નોંધ:ઉમેદવારને તેનાં સૌથી વધુ લાયકાતના આધારે ગુણ આપવામાં આવશે, તેનાથી નીચલા દરેક લાયકાતના આધારે નહીં.	
II. B. રમતગમત/અતિરિક્ત અભ્યાસક્રમ પ્રવૃત્તિઓ પ	

(i) સ્મતો	
આંતરરાષ્ટ્રીય વિજેતા	૫
રાષ્ટ્રીય વિજેતા	૩
રાજ્ય વિજેતા	૨
(ii) એન.સી.સી.	૩
સી સર્ટિફિકેટ	૩
બી સર્ટિફિકેટ	૨
પ્રમાણપત્ર	૧
(iii) એન.એસ.એસ.	૨
એક શિબિર	૧
બે કે તેથી વધુ શિબિર	૨
III. મુલાકાત	
બોર્ડના ઈન્ટરવ્યૂના ગુણ રૂપ હશે અને ગુણ આપવાની પદ્ધતિ તમામ શ્રેણીઓ માટે અલગથી મંજૂર કરવામાં આવી છે તે જ રહેશે.	
એસડી/ – (જસદેવ સિંહ સંઘુ પ્રમુખ ૧૯/૦૧/૧૯૯૯	
એસડી/ –	એસડી/ –

(કુલબીર સિંહ રંધાવા સભ્ય	(અશોક લુંબા સભ્ય
એસડી/- (પ્રકાશસિંહ ગઢીવાલ સભ્ય	એસડી/- (વિરસા સિંહ વલતોહા સભ્ય
એસડી/- (જરનૈલ સિંહ વાહિદ સભ્ય	

પરિશિષ્ટ આર-૧ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે પસંદગી માટે કુલ ગુણ ૨૪૦ હતા.સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માટે ૨૦૦ ગુણ, વધારાની શૈક્ષણિક, રમતગમત અને અન્ય લાયકાતો માટે ૧૫ ગુણ અને ઇન્ટરવ્યૂ (વાચા પ્રવચન) માટે ૨૫ ગુણ ફાળવવામાં આવ્યા હતા.શૈક્ષણિક લાયકાત માટે ૫ ગુણ ફાળવવામાં આવે છે અને પીએચ.ડી. માટે મહત્તમ ૫ ગુણ, પ્રથમ વિભાગમાં અનુસ્નાતક માટે ૩ ગુણ, બીજા અને ત્રીજા વિભાગ માટે ૨ ગુણ, એલએલ.બી. માટે ૨ ગુણ અને અન્ય કોઈપણ લાયકાત માટે ૧ ગુણ ફાળવવામાં આવે છે.જો અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલની દલીલ સ્વીકારવામાં આવે તો, તેના પરિણામે અસામાન્ય પરિસ્થિતિ સર્જાઈ શકે છે.ધારો કે, એક ઉમેદવાર, જેની પાસે પીએચ.ડી. સહિત ત્રણ વધારાની લાયકાતો છે, તે કિસ્સામાં તે પીએચ.ડી. માટે ૫ ગુણ અને દરેક

વધારાની શૈક્ષણિક લાયકાતો માટે વધારાના ગુણ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે.પછી શૈક્ષણિક લાયકાત માટે ઉમેદવારને આપવામાં આવતા કુલ ગુણ પથી વધુ હોવા જોઈએ.અપીલકર્તાના કિસ્સામાં, જો કે તેની પાસે બે વધારાની શૈક્ષણિક લાયકાતો હતી, તેમ છતાં તેને ઉચ્ચતમ લાયકાત માટે જે મહત્તમ ગુણ મળવા જોઈએ તે આપવામાં આવ્યા હતા.તેથી તે કોઈ ફરિયાદ કરી શકતો નથી.આ સ્થિતિ હોવાથી, અમને આ દલીલમાં કોઈ યોગ્યતા દેખાતી નથી.તેથી તે નકારી કાઢવામાં આવે છે.

સિવિલ અપીલ નંબર ૫૯૮૫/૨૦૦૨માં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અપીલકર્તાને વધારાની શૈક્ષણિક લાયકાત માટે કોઈ ગુણ આપવામાં આવ્યા ન હતા.એવું લાગે છે કે આ મુદ્દો પણ હાઈકોર્ટ સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હતો અને તે જ રીતે પ્રતિવાદીઓને આ મુદ્દાને પહોંચી વળવાની કોઈ તક મળી ન હતી.અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે અપીલકર્તા પાસે અનુસ્નાતકની વધારાની લાયકાત હતી અને તેમને કોઈ ગુણ આપવામાં આવ્યા ન હતા.મૂળ રેકૉર્ડ બતાવીને અમારી નજરમાં લાવવામાં આવ્યું હતું કે અરજીપત્રકમાં અપીલકર્તા દ્વારા મેળવેલ વધારાની અનુસ્નાતક લાયકાતનો કોઈ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો ન હતો અને યોગ્ય સમયે અધિકારીઓ સમક્ષ કોઈ રેકૉર્ડ અથવા પ્રમાણપત્ર મૂકવામાં આવ્યું ન હતું કે અપીલકર્તાએ વધારાની લાયકાત

મેળવી હતી.તેથી આ દલીલમાં કોઈ યોગ્યતા નથી અને પરિણામે તેને નકારી કાઢવામાં આવે છે.

આ અપીલોમાં, મે, ૧૯૯૮માં નિયુક્ત થયેલા બિન-સત્તાવાર પ્રતિવાદીઓ લગભગ પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે સેવામાં ચાલુ છે.આ કારણોસર તેમજ આ અદાલતમાં ખોટી રજૂઆત કરવા બદલ અરજદારોના વર્તનને જોતાં અને આ અપીલોમાં કોઈ યોગ્યતા ન જોતાં, આપણે વિવાદાસ્પદ ચુકાદા અને આદેશમાં દખલ કરવાનો ઈનકાર કરવો જોઈએ.નોંધનીય છે કે અશોક કુમાર ચાદવના કેસ (સુપ્રા)માં પણ આ અદાલતે એચ.પી.એસ.સી. દ્વારા કરવામાં આવેલી પસંદગીની માન્યતાના પડકારને નકારીને હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેંચના ચુકાદાને રદ કર્યો હતો.

ન્યાયાલયમાં કાર્યવાહીની પવિત્રતા અને ગૌરવ જાળવી રાખવા માટે એ જરૂરી છે કે પક્ષકારો ખોટા અથવા જાણી જોઈને, અચોક્કસ નિવેદનો અથવા ખોટી રજૂઆત ન કરે અને/અથવા કોર્ટના હાથમાં કોઈ લાભ અથવા ફાયદો મેળવવાના હેતુથી મહત્વપૂર્ણ તથ્યો છુપાવે નહીં, જ્યારે કોર્ટને એવું સ્થાન માનવામાં આવે છે જ્યાં સત્ય અને ન્યાય એ ગૌરવપૂર્ણ ધ્યેય હોય.જો કોઈ પક્ષ ખોટી રજૂઆત કરવાનો આશરો લઈને આવા સ્થળને પ્રદૂષિત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે અને ભૌતિક તથ્યો છુપાવે છે, તો તે પોતાના જોખમ અને ખર્ચે આમ કરે

છે.આવી પાર્ટીએ તેના પોતાના કારણે થતા પરિણામો લેવા માટે તૈયાર રહેવું જોઈએ.કેટલીકવાર આવી બાબતો સાથે વ્યવહાર કરવામાં અદાલતો દ્વારા નરમ અથવા ઉદાર અથવા ઉદાર વર્તન કાં તો ભૂલભરેલું હોય છે અથવા યોગ્ય પાઠ શીખવાને બદલે હળવાશથી લેવામાં આવે છે.તેથી ન્યાયના વહીવટમાં અપેક્ષિત શુદ્ધતા અને કૃપા સુનિશ્ચિત કરવા માટે આવી બાબતોમાં ગંભીરતાથી વિચારવાની ફરજિયાત જરૂરિયાત છે.

આ કેસોને રદ કરતા પહેલા આપણે એ જોવું જોઈએ કે એફિડેવિટ દ્વારા સમર્થિત એસ.એલ.પી.માં અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલી ખોટી રજૂઆત ગંભીર કાર્યવાહીની જરૂર છે, પરંતુ સુનાવણી દરમિયાન અપીલકર્તા દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલી માફી અને ખેદને ધ્યાનમાં રાખીને અમે આગળ કોઈ કાર્યવાહી કરતા નથી.પરંતુ, અમે તેમને ભવિષ્યમાં સાવચેત રહેવા અને કોઈપણ અદાલત સમક્ષ કોઈ ખોટું નિવેદન ન કરવા અથવા ખોટું નિવેદન ન કરવા અને ખર્ચ પણ લાદવા માટે ચેતવણી આપીએ છીએ.

ઉપર જણાવેલાં કારણો અને ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અપીલોને રદ કરવામાં આવે છે, પરંતુ સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૨/૨૦૦૨માં ૧૦,૦૦૦/- રૂપિયા (દરેક અપીલકર્તા દ્વારા ૫૦૦૦ રૂપિયા ચૂકવવાના રહેશે) અને બાકીની દરેક

અપીલમાં ૫,૦૦૦ રૂપિયા (દરેક અપીલકર્તા દ્વારા ચૂકવવાના રહેશે) સુપ્રીમ કોર્ટની લીગલ એઈડ કમિટીમાં જમા કરાવવાના રહેશે.

એસ.કે.એસ.

અપીલ રદ કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.